

Učitel matematiky

Václav Klaus

Vystoupení prezidenta Václava Klause na setkání Jednoty českých matematiků a fyziků

Učitel matematiky, Vol. 20 (2012), No. 3, 129–130

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149547>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2012

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

VYSTOUPENÍ PREZIDENTA REPUBLIKY
VÁCLAVA KLAUSE NA SETKÁNÍ
JEDNOTY ČESKÝCH MATEMATIKŮ A FYZIKŮ

Vážený pane předsedo, pane předsedo Akademie věd, pane rektore, vážení vzácní hosté, dámy a pánové,

děkuji za pozvání na toto Vaše dnešní slavnostní setkání, které se koná u příležitosti krásného, již 150. výročí založení Jednoty českých matematiků a fyziků. Nemáme u nás mnoho srovnatelných institucí, které mohou slavit takové výročí.

Děkuji za pozvání člověka, který matematikem ani fyzikem sice není, ale matematiku má po celý svůj život velmi rád, člověka, který se dokonce v 70. a 80. letech po léta snažil číst Váš časopis *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie*, člověka, který o sobě dobře ví, že příliš daleko nad elementární vysokoškolskou látku matematiky a matematické statistiky nedosáhl, nicméně člověka, kterého trápí, když se dnešní svět, resp. někteří mediálně úspěšní, ale nesmírně povrchní a nepokorní lidé v něm snaží matematiku obcházet, vyhýbat se jí a její význam a potřebu ve vzdělání popírat. Chtěl bych Vám popřát, aby Vaše Jednota fungovala ještě nejméně dalších 150 let a aby stále pracovala na obhajobě matematiky a vědění vůbec a aby bránila poklesu matematických znalostí v naší zemi.

Dnešní nedobrý vývojový trend v pohledu na matematiku, který bychom si neměli zastírat, určitě není způsoben matematikou samotnou, i když asi platí, že ne každý učitel učí matematiku tak, aby studenty a žáky zaujala. Tento trend je spíše spojen s obecnějšími problémy poklesu úrovně všeobecných standardů, nejen v matematice, s extenzivním nárůstem počtu studentů, který zcela nevyhnutelně snižuje kvalitu výuky, s otevřením hrází pro masivní získávání vysokoškolských diplomů v pochybných oborech bez matematiky jako nezbytného gate-keepera (čili obránce hradeb vzdělanosti), je spojen i s hluboce mylnou vírou v to, že nás výpočetní technika zbaví povinnosti učit se matematiku.

Málokdo mimo matematiků si uvědomuje, že matematika není o počtech či výpočetních vzorcích, ale o způsobu myšlení. Její pochopení a schopnost využití v reálném životě se nedá nahradit sebeinteligentnější kalkulačkou v našem mobilu. Právě onen proces, kterým se dospívá k výpočtu, je naprosto klíčový. Používat matematiku znamená tříbit si logiku a schopnost pracovat s abstraktními pojmy. Tomu nás žádný jiný předmět tak dobře nenaučí. I proto považuji za velkou chybu, že se matematika nestala povinným předmětem maturitní zkoušky. Vždy jsem proti tomu protestoval. Někteří z velkých, myslím tím médií chválených, ministrů školství si to dokonce dali jako hlavní cíl svého ministrování.

Vaše Jednota by se také měla aktivně účastnit nikdy nekončícího souboje o kvalitu našich škol. Jsem dalek zivsoka, silácky a světácky hovořit o jejich kvalitě, jak to u nás bohužel někteří tak často dělají, ale některé tendence zřejmé jsou, a bohužel dobré nejsou. Zdá se mi nesporné, že čím výše od první třídy ve školách postupujeme, tím relativně nižší je jejich kvalita. Ono to vlastně ani nemůže být jinak – zákon klesajících mezních výnosů, kterého jsme si my ekonomové dobře vědomi, platí v naprosté většině lidských činností, tedy i ve školství. Víím, že říkat něco takového není v našem akademickém světě příliš populární, ale říkat to třeba je.

Ale o tom všem zde jistě budete celý den rokovat. Přeji Vám k tomu maximální úspěch a ještě jednou děkuji za pozvání.

*prof. Ing. Václav Klaus, CSc.
prezident České republiky*